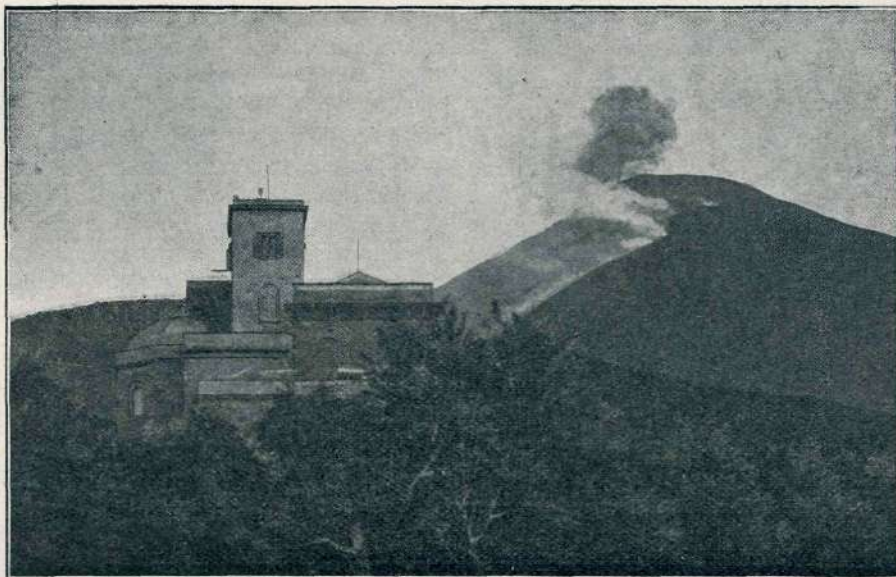

obraz celo dostojnemu diletantizmu. Kajti če bi si hotel diletant pomagati na tako sirov način do uspeha, še njemu tega ne bi odpustili; kaj pa naj rečemo igravcu, ki hoče biti prištet umetnikom, pa se vede na odru tako, kot bi hodil v pozni ponočni uri iz gostilne!

Pa tudi damam bi se dalo kaj nasvetovati. Morda bi pri popoldanskih predstavah, če bi se igralo fino in taktno, izpočetka izostal aplavz, a igravci naj pomislijo, da je gledišču namen, vzgojevati ljudstvo; če bi to svojo visoko nalogo umevali in uvaževali, bi prišli do spoznanja, da morajo svoje hlastanje po efektu podrediti višjim ciljem. Od ženija do norca je le en korak, in tako tudi od umetnega igranja pa do karikature. Če si pa ti dve nasprotji stojita tako blizu, je treba tem več pazljivosti, da ne zaideš v slednje.

„Sine ira et studio“ smo napisali te vrste. Imenovali tudi nismo nobenega imena; mislimo, da pri

26. oktobra smo doživeli premiero Ernst Gettkejeve in Viktor Leonove štiridejanske burke „Detektiv iz zavarovalnice zakonske zvestobe „Lucifer“. Burka je spisana za dunajsko občinstvo Rajmundovega gledišča, in s tem smo povedali menda dovolj. Tendence naperjene proti temu ali onemu nedostatku v življenju bi zaman iskali v igri. Če bi hoteli že na vsak način izluščiti jedro burke, bi ga našli v stavku: „Zvita glava pride povsod do cilja“; bodi ta cilj lep ali nelep. Precej situacijskega humorja je v igri; dovtipi niso vedno najboljši, vendar niso preveč dunajski. Na nekaj pa moram opozoriti: da se morajo nemški „šlagerji“ zaviti v slovensko obleko, da imajo isto veljavo kot v tujem jeziku. Naj se raje mesto neprevedljivih nemških šal vstavijo slovenske, katerih imamo hvala Bogu dosti in prav dobrih. „Detektiv“ se je igral pri nas v celoti — izvzemši Rozine (g. Danilo), ki je svojo karikaturu sila pretiravala —

ZADNJI IZBRUH VEZUVA IN OBSERVATORIJ POD VRHOM.

pametnih ljudi izda beseda. Po našem mnenju pri tem ne zadene krivda dramatičnega odbora, kajti ta ne more zato, če mu razni igravci v svoji razposajenosti skačejo čez ojnice; a kljub temu bo moral dramatični odbor poseči vmes z grda, če bodo hoteli zanesti na ljubljansko gledišče običaje predmestnih „šmir“. Zakaj pa najdemo še igravcev, ki tudi v nedeljo popoldne dostojno igrajo? Ker imajo estetičen čut; za druge pa naj skrbi faktor, ki je postavljen za to. Če se te razmere ne bodo zboljšale, jih bomo bičali še bolj brezobzirno, kajti čas je že, da pride inteligenca do spoznanja, da „za devca tudi ni vse dobro.“

dobro in kot zahteva burka, temperamentno. Občinstvo se je smejalo, dramatični odbor je imel tri dobre dni, — saj vse predstave itak ne morejo biti za resno razpoložene ljubitelje umetnosti; stalne fraze „fej te zlodij“, „garnirano meso“, „hotél pri oblečenem geniju“ bi se lahko nadomestile z drugimi res humorističnimi poentami; če so se pa obdržali v igri taki izrazi, nam priča to le o okusu ne samo vodilnih krogov, ampak tudi glediškega občinstva ljubljanskega, ki ljubi najbolj burkaste igre à la „Detektiv“.

„Detektiva“ so ponavljali 7. novembra in 22. novembra popoldne.